

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 105-1930)

Originalt emne

Aaen

Aaen/Broer

Foreninger

Foreninger/Automobil- og Motorforeninger

Gader

Gader/Anlæg og Istandsættelse af Gader og Veje

Gader/Færdslen

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 19. juni 1930](#)
- 2) [Byrådsmødet den 23. oktober 1930](#)
- 3) [Byrådsmødet den 20. december 1930](#)
- 4) [Byrådsmødet den 22. januar 1931](#)
- 5) [Byrådsmødet den 19. februar 1931](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 19. juni 1930 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 105-1930)

Udkast til Skrivelse til Ministeriet for offentlige Arbejder om Tilskud i Henhold til Loven af 15. April 1930 til Foretagelse af særlige Vej - og Broarbejder.

Følgende Udkast forelaa:

"I Henhold til Lov Nr. 133 af 15. April d. A. om Tilvejebringelse af Midler til Gennemførelse af særlige Vejarbejder tillader Byraadet sig under Henviſning til nedenſtaaende Oplyſninger at anholde om, at Aarhus Kommune maa komme i Betragtning ved Fordelingen af de Beløb, der ſtilles til Raadighed til Udførelsen af de i Loven omhandlede Vej- og Broarbejder.

Den i de senere Aar stærkt tiltagende Ruteautomobiltrafik var, efterhaanden ſom Vognene tog til i Størrelſe, og deres Antal forøgedes, blevet et Problem, der krævede en rationel Løsning, hvorved de ſnævre Gader i den indre By kunde aflastes for denne beſværlige Trafik, og Byraadet har derfor indgaaet en Overenskomst med Rutebilstationen, hvorefter denne henflyttes fra den ſnævre Roſengade til et aabent Areal ved Fredensgade, ſom Kommunen afgiver af de overtagne tidligere Banegaardsarealer. Det overladte Areal er beliggende mellem 3 Gader, der dels er anlagt fra ny dels omlægges og reguleres, hvilke ekstraordinære Arbejder er kalkuleret til en Udgiſt af 136000 Kr. I Forbindelſe hermed vil det blive nødvendigt til Afløsning af den kun 5,4 m brede Rullebro over Aaen ved Dynkarken at anlægge en faſt Bro i større Bredde; Udgiſten hertil kan anſlaas til 100000 Kr. Da Rutebilstationen endvidere forudſætter enſrettet Kørsel fra den ny Station ad Fredensgade, Fredens Torv og Mindegade, vil det blive nødvendigt at udvide ſidſtnævnte Gade. Hertil har Kommunen erhvervet en Del af Fabrikant Stampes Ejendom; Udgiſten hertil ſamt til Mindegades Omlægning og Udvidelſe af Mindebro antages at ville udgøre ca. Kr. . .

Den ſtadig tiltagende Automobiltrafik vil nødvendiggøre, at følgende ældre Landevejsſtrækninger udvides og forſynes med moderne Overfladebelægning:

Odder Landevej fra Kommuneskellet lil Strandvejen..... Kr. 682400

Viborg Landevej fra Kommuneskellet til Ringgaden..... Kr. 292500

Randers Landevej fra Brendstrupvej til Nørrebrogade . . Kr. 409500

Grenaa Landevej fra Kommuneskellet til Skovangsvej. . . Kr. 867500

Ialt. . . Kr. i 752000

Endvidere kræver en tidſſvarende Ordning af Byens Hovedtrafikaarer, at den i Byplanen forudſatte og delvis anlagte indre Ringgade fuldføres ſom en stærkt paakrævet Forbindelſe mellem Hovedvejene, der fører ind mod Byens Centrum. Denne Ringgade

strækkes sig fra Grenaa Landevej over Aldersro til Randers Landevej, herfra over Universitetsgrundene forbi Artillerikassernen til Viborg Landevej-Silkeborg Landevej, herfra over Aaen og Banegaardsterrænet til De Mezas Vej (Skanderborg Landevej) over Stadion Alle og Dalgas Avenue til Strandvejen. Ringgadens Gennemførelse forudsætter, som det vil ses, Anlæg af en Viadukt over Banegaardens Terræn, hvortil Udgiften, der anslaaes til 1000000 Kr., afholdes af Statsbanerne og Kommunen efter de i Overenskomsten af 16. Juli 1900 nærmere fastsatte Regler. Bortset fra Viadukten vil Udgifterne til Ringgadens Gennemførelse i hele dens Længde fra Dr. Margrethes Vej til Strandvejen kalkulatorisk kunne anslaaes til Kr. 4247000, en Udgift, som Byraadet mener maa ligesom de tidligere nævnte kunne henføres under de i Loven omhandlede, idet, dette Vejanlæg, selv om det er af Betydning for Byen som et nødvendigt Led i en tidssvarende Ordning af Trafikforholdene, under almindelige Forhold kun vil komme til Udførelse stykkevis og lejlighedsvis, naar saadant Arbejde økonomisk kunde overkommes.

Endelig kunde man tænke sig som et herhen hørende Arbejde at bringe Planerne om Aaens Overbygning mellem Christiansbro og Dynkarkbroen til Udførelse for derved at hidføre en Løsning af Problemet: en tidssvarende Forbindelse mellem Havnen og den vestre Bydel (Godsbanegaarden). Udgiften til dette Arbejde kan løselig anslaaes til 2500000 Kr.

Rekapitulation:

Gadeanlæg paa Amtmandstøften . 136000 Kr.

Bro ved Dynkarken..... 100000-

Udvidelse af Mindegade.....

Omlægning af Landevej 1752000-

Ringgadens Gennemførelse..... 4247000-

Ringgadeviadukten..... 1000000-

Aaens Overdækning..... 2500000-

Ialt. .. Kr.

Kommunen er beredt til straks at iværksætte Vejarbejder efter foranstaaende Arbejdsprogram i det Omfang, hvori der af Ministeriet stilles Midler til Raadighed hertil."

Borgmesteren forelagde Forslaget. Det var for saa vidt det samme, som blev indsendt, da Loven var under Arbejde; nu var den endelig udformet og vedtaget, derfor var Skrivelsen lidt ændret, idet man pegede paa, at der allerede var sat nogle Arbejder i Gang i Tillid til, at man kunde faa Tilskud i Henhold til Loven.

J. R. Fanger kunde ønske visse Ændringer foretaget i Udkastet. Det gjaldt om at præsicere, hvad man særlig ønsker, og en Del af de nævnte Ting faldt vist udenfor Lovens Ramme. Loven udtalte, at Tilskudet kan gives til nye Veje og Ombygning af Forbindelsesveje særlig Forbindelser mellem Landeveje; derfor faldt Amtsmandstøften og Mindegade vist udenfor dette. Derimod kunde Udvidelsen af Mindegade snarere komme ind under Loven af 1. Februar om farlige Vejkryds. Skulde Forslaget indsendes med alle disse Ting, burde Ordenen være anderledes, idet man saa først bør nævne Ringgades Gennemførelse og Viadukten over Banen; det var nemlig en saadan Forbindelse mellem Landeveje, som Loven særlig tog Sigte paa. Ligeledes vilde en Overbygning af Aaen give en Forbindelse mellem to Landeveje og burde anføres som Nr. 2. Efter disse kunde som Nr. 3 komme de øvrige Landeveje, idet Loven ogsaa nævnte Anlæg af Gang- og Cyklestier ved Landeveje. Endelig burde Udtrykket "Statstilskud" ændres til "Tilskud i Henhold til Lov af 15. April".

Borgmesteren var forbavset over, at et Byraadsmedlem var Modstander af at søge Tilskud til Gadeanlægget paa Amtmandstøften. Det var dog nok værd at tage imod f. Eks. 50 % af dette Beløb, der saa kunde anvendes til andre Ting. Man havde i den tidligere Skrivelse anført disse Ting, og det vilde være inkonsekvent nu at opstille noget andet. Ogsaa Arbejdet ved Mindebroen var opført i den første Skrivelse, og det vilde være uklogt at stryge dette. Skulde man foretage saadanne Svingninger i Løbet af et Par Maaneder, blev man blot til Latter. Angaaende Loven om farlige Vejkryds, saa havde Brolægningsudvalget jo Lov til at komme med Forslag om Tilskud i Henhold til denne Lov, det vilde Byraadet sikkert modtage med Velvilje. Det Beløb, som denne Lov gav Adgang til, var forøvrigt saa ringe, at man ikke kunde regne meget dermed.

J. R. Fanger skulde nok gøre alt muligt for at faa Brolægningsudvalget til at fremkomme med Forslag i Henhold til Loven om Vejkryds, for de 2 Mill. Kr. rakte meget længere, end Borgmesteren troede, da det kun gjaldt farlige Vejkryds og ikke Vejkryds i Almindelighed. Men forøvrigt var Loven af 15. April slet ikke den Lov, som var paa Tale, da den første Skrivelse blev indsendt; dengang drejede det sig om et Lovforslag paa 75 Mill. Kr., men det

var ændret fuldstændigt, idet Pengene nu tilvejebringes gennem en Fordeling af Motorskatten. Der var derfor ikke Tale om at gøre sig latterlig, selv om man indsendte et andet Forslag efter denne Lovs Vedtagelse.

Borgmesteren var heldigvis ikke saa sangvinsk som det ærede Medlem.

Andr. Bitsch indrømmede, at der maaske var enkelte Punkter i Henvendelsen, der ikke kom ind under denne Lov, der var Tale om, men de to Love var saa nær beslægtede, at det ikke spillede nogen Rolle. Gaderne omkring Amtmandstøften maatte dog nok kunne gaa ind derunder, da Udvidelsen var sket af Hensyn til Færdselsforholdene. Ønskeseddelen kunde maaske kaldes noget stor, men ingen regnede vel med at faa det hele. Der kunde imidlertid ikke ske noget ved, at Regering og Rigsdag ser, hvor meget Aarhus gør for at forbedre Færdselen i Byen, og det var korrekt af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse at trække nogle Linier op til Vejledning for Ministeriel.

J. R. Fanger havde ikke noget imod, at Kommunen faar mange Penge, men man burde tage de Ting først, som Loven særlig tager Sigte paa, saa kunde man jo bagefter tage det andet med.

Borgmesteren vilde spørge, om det ærede Medlem ønskede at stille Forslag til en Ændring.

J. R. Fanger kunde gaa med til at tiltræde Skrivelsen, blot Rækkefølgen ændres saaledes, at man først nævner Ringgaden med Viadukten og Aaens Overbygning, derefter Landevejene og sidst Mindebroen og Amtmandstøften.

Borgmesteren fandt det morsomt, hvis den borgerlige Gruppe støttede dette Forslag.

H. P. Christensen ansaa ikke Udkastet for noget egentlig Forslag, men nærmest en Meddelelse til Ministeriet om, at man stadig har de samme Ønsker, og der vilde vel blive indsendt speciel Andragende om de enkelte Ting, efterhaanden som de kommer til at foreligge. Ingen kunde vel have noget imod at faa et Tilskud til Amtmandstøften, og der kunde i det hele taget ikke være noget til Hinder for at indsende Skrivelsen, saa Taleren kunde ikke gaa med til at ændre noget deri.

Rasmus Rasmussen vilde anmode Ingeniør Fanger om al tage sil Forslag tilbage, for man kunde næppe komme med et andet Forslag efter det, der var gaaet forud. Blev det nægtet, kunde man jo senere indsende et andet Forslag.

Borgmesteren bemærkede, at hvis Amtmandstøften og Mindegade nu skulde udgaa, kunde man ikke senere komme med Forslag derom.

J. R. Fanger hævdede overfor H. P. Christensen, at Forslaget netop var et Andragende om Tilskud til disse Ting; men det blev næppe bevilget. Men naar Borgmesteren holdt saa stejlt paa sit Forslag, skulde Taleren gerne trække sit Ændringsforslag tilbage.

Borgmesteren svarede, at det var Udvalgets Forslag, og det var saa klart og fornuftigt, at det burde indsendes, som det forelaa.

Indstillingen vedtoges.

Uddrag fra byrådsmødet den 23. oktober 1930 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 105-1930)

Skrivelse fra Overvejinspektøren angaaende Tilskud til Udvidelsen af Mindegade og Mindebroen samt Regulering af Niels Ebbesensvej.

Der forelaa Meddelelse om, at der til Mindegade og Mindebro ydes et Tilskud paa 120000 Kr. og til Regulering af en Del af Niels Ebbesensvej 130000 Kr.

Toges til Efterretning.

Uddrag fra byrådsmødet den 20. december 1930 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 105-1930)

Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse angaaende Andragende til Ministeriet for offentlige Arbejder om Tilskud til ekstraordinære Vejarbejder i Henhold til Lov Nr. 133-1930.

Der forelaa følgende Udskrift af Udvalgets Forhandlingsprotokol:

"Det vedtoges at indstille til Byraadet, at man under Hensyn til Byraadets tidligere Skrivelse angaaende ekstraordinære Vejarbejder foreslaar de Arbejder, man ønsker Tilskud til,

opført i følgende Rækkefølge:

- 1) Overbygning af Aaen fra Frederiksbro til Christiansbro (Overslag 491000 Kr.)
- 2) Gennemførelse af Gaden fra Vesterbrogade til Thorvaldsensgade med Bro over Aaen (Overslag 100000 Kr.)
- 3) Ringgadens østre Side fra Læssøesgade med Bro over Jernbaneterrænet, Gade over Mølleengen, Bro over Aaen ved Søren Frichsvej og Ringgadens Fortsættelse (østre Side) indtil Viborgvej. Nærmere Kalkulation vil senere forelægges".

Borgmesteren erindrede om, at Byraadet i Foraaret indsendte Forslag til Ministeriet om at sætte Arbejder i Gang for adskillige Millioner Kroner, men den paatænkte Lov blev ikke til noget. Senere kom en anden Lov, og Forslaget blev da indsendt paa ny, men der blev ikke bevilget særlig store Tilskud, til Mindebroen 120000 Kr. og til Randers Landevej ialt 130000 Kr. Endvidere stod der i Loven, at hvis man ønskede Arbejder udført i de kommende Aar, skulde der indsendes Andragende om Tilskud inden Aarets Udgang. Der var saa ført nogle Forhandlinger med Overvejinspektøren, og han ønskede at komme til Aarhus og se paa Forholdene; det var nu sket, men der blev næppe Tale om mere end højst 200000 Kr. aarlig i Tilskud. Udvalget fremsatte nu Forslag om Louisegades Gennemførelse som Nr. 1. Af Ringgaden var der kun Tale om den halve Bredde, men Broen over Jernbaneterrænet skulde selvfølgelig anlægges i hele Bredden. Her skulde man dog først have en Forhandling med Statsbanerne om, hvorledes Udgiften til Broen skal fordeles. Tanken om Louisegades Gennemførelse var gammel; den omtaltes i Byraadet for 25 Aar siden, og det vedtoges i et lukket Møde at købe Ejendommen ved Broen for at sikre Gennemførelsen. Dagen efter var det bekendt i Byen, og der kom da straks flere andre Liebhave, bl. a. Grosserer Rømer, men det lykkedes Udvalget at erhverve Ejendommen for Kommunen. Taleren anbefalede at indsende den foreliggende Plan til Ministeriet, saa fik man jo at se, hvad der kom ud af det. Ejendommens Nedbrydning kunde begynde omkring 15. Januar, idet Lejerne var opsagte, og Konditionerne var udarbejdet, saa Arbejdet hurtigt kunde komme i Gang.

H. P. Christensen anbefalede Forslaget, som vilde give en god Forbindelse gennem Byen, naar der kom en Bro over Aaen ved Thorvaldsensgade. For at faa det fulde Udbytte af Forbindelsen maatte Aaoverbygningen fortsættes til Havnen, men det kunde jo komme senere. Det var ogsaa af stor Interesse at faa Ringgadeforbindelsen over Banen, baade af Hensyn til det ny Amtssygehus og Kirkegaarden, og forhaabentlig kunde der inden alt for

længe blive Penge til dette Arbejde.

Borgmesteren bemærkede, at der skulde adskillige Millioner til, før man naaede saa vidt. Taleren gjorde opmærksom paa, at Mønsteds Fabrik og Jernstøberiet ved Broen havde Facaderet til Aaen, saa der blev en Del Forhandlinger at føre om Sagen, men det maatte man jo igennem, om fornødent med Autoriteternes Hjælp.

Indstillingen vedtoges enstemmig med 16 Stemmer.

Uddrag fra byrådsmødet den 22. januar 1931 - side 3

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 105-1930)

Andragende fra Aarhus Automobilklub til Vejkrydsudvalget om Bevilling af Midler til Ændring af Vestergade -Grønnegade Krydset.

Fra Brolægningsudvalget forelaa Forslag om at tilskrive Amdtsraadet som følger:

"I Anledning af det tilsendte Andragende fra Aarhus Automobilklub angaaende Tilskud af Motorfonden til Udvidelse af Vestergade- Grønnegade Krydset, skal man bemærke følgende: Vestergade er Hovedfærdselsaaren fra Torvene og en Del af Havnen til de to Landeveje mod Vest, hvorfor den er meget stærkt trafikeret. Grønnegade har samtidig en ret betydelig Færdsel, saaledes at en Færdselstælling foretaget gennem en hel Uge har givet til Resultat, at Krydset daglig passeres af ca. 2500 Motorkøretøjer og ca. 8000 Cyklister. Kørebanen er i Krydset kun 4,8 m bred, og da begge Gader samtidig har Bajonetform, kan to Køretøjer vanskeligt passere hinanden. Det er saaledes et meget uheldigt Gadekryds, hvor Færdselen kun med Besvær lader sig opretholde, særlig i de Timer, da Trafikken er størst. Byraadet kan derfor medgive Andragendet sin varmeste Anbefaling.

Ifølge vedlagte Overslag vil Udgifterne andrage henholdsvis 400000 Kr. og 300000 Kr., eftersom Matr. Nr. 454 c erhverves eller foreløbig lades urørt.

Vedlagt findes Planer over den af Byen tænkte Udvidelse".

Andr. Bitsch anbefalede Andragendet og henstillede at tiltræde den foreliggende Skrivelse.

Tiltraadtes.

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 105-1930)

Skrivelse fra Ministeriet for offentlige Arbejder angaaende Andragendet om Tilskud til Regulering af Vejkrydset Vestergade- Grønnegade.

Ministeriet mener ikke, at der til det paagældende Arbejde kan ydes Tilskud efter Bestemmelserne i Lov Nr. 28 - 1930, § 7, 3. Stk., men henviser Byraadet til at søge Tilskud efter Reglerne i Lov Nr. 133-1930 om Tilvejebringelse af Midler til Gennemførelse af særlige Vejarbejder.

Andr. Bitch skulde ikke kritisere Ministeriets Afgørelse, men som Medlemmer af Amdsudvalget følte Ingeniør Fanger og Taleren sig noget tilsidesat ved Sagens Behandling. Ifølge Loven skulde Amdsudvalget nemlig udtale sig om indsendte Forslag, før de afgøres af Ministeriet, men her havde Udvalget slet ikke været sammenkaldt. Ogsaa Andrageren, Aarhus Automobilklub, havde Grund til at føle sig brøstholden over den Maade, Sagen var behandlet paa.

H. P. Christensen mente, at det bør være dem, der har indsendt Andragendet til Ministeriet, som maa klage over Fremgangsmaaden. Det var rimeligt, naar Kommunerne skal vælge Repræsentanter til et saadant Udvalg, at disse da ogsaa bliver spurgt, men foreløbig kunde man næppe gøre andet end at tage Sagen til Efterretning.

Toges til Efterretning.